

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Haandbog i Verdens-Historien. Første Deel

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 331. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/catalog/gv-1833_518A_1-txt-shoot-idm17645/facsimile.pdf (tilgået 02. august 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

af Guddoms-Præget i Mennesket, baade paa Sjæl og Legeme, at de ubillige Legemets Hædigheder og forskønnede dets Udseende paa Kunstens Beskæftning, men det er derfor ikke mindre sørgeligt, at see det grove Hguberi indfugle sig hos de smagfulde Græker ved det blændende Skin af Kuld, der kastede et glimrende Elor over dets Ubedeslægtelighed. Meningene kan nemlig vel være bestemte om, hvorvidt det grove Hguberi, hvorved Skulpturen er skabt, sættes over Skulpturen, er Synd med Ham, men der kan intet Spørgsmaal være om, at det er en stor Befordelse med Menneske-Handen, der hæver sig rædsomt ved at lade dem synke i Jord, som kaste sig i Søvet for deres egne Hænderes Sieminger. Derfor er det heller intet Under, at Græker-Nanden slutte sig til at fremple Stenen med sit skionne Præg, thi alle Guder maade nødvendig staa og blive som forstenede, naar Stene forgydes, og er der en Kuld med i Spillet, da er den endelig paa sit Overste, naar den gjer Bauta-Stenen til sin Stat-Holder. Saaledes Bemærkninger kaldes vist nok til særmerkte og smagløse nuensdager, da Man aller først at have forbeholdt om at ralle mere af Kuld end „Stinner“ og forgyder, desaaarsag de smukke Billed-Stykker alt hvad Man kan; men hvem det holder vilde være en lystevende Hektet, Achil eller Dydseus, end den Olympiske Jupiters forgydede Støtte, man dog ligesubst finde den Tid, da Billed-Huggerens Værker blive det Gubdommeligste paa Jorden, ussi imed den, da Iliader og Dydseer, Herodotus's Historier, Eschylus's Dramer, Platon'ske Dialoger og Demosthen'ske Taler yngte og begejstre. At endelig Grækerne, hvis høieste Deist det umægtelig var at kæmpes med Gudene, maatte afbede dette store Bæddes-Lob, naar deres Guder havde slægt sig til Hæ og fiod som ubøvelige Støtter, i Divals-Duft til Vind-Lyst,

det er en Slutning, der gjør sig selv og bekræftes kun alt for godt af den følgende Historie.

Dog, at træffe sig selv og kæmpes med Gudeerne, var for det faldne Menneske vist nok en Helte-Gierning, der langt oversteeg hans Kræfter, og at overføre det, i et Hoved, der maatte føre til et endnu dybere Fald, som Kron-Faldet for Steenene rimeligt var, og det havde lige fra Begyndelsen ad den Gæster-Nælden, at den vilde blive flaaet med Blodhed, som Sangeren-Thampris, der udfordrede Musæus til Badde-Kamp; thi det var dens gamle Ræge-Sang, at Gudeerne misundte og fortede de Dodelige, naar de, berusede af Væne og Pille, vovede at maale sig med dem. Det var derfor hørtes den Villdubbuger-Kensin eller noget Enkelt, der hindrede Grækerne fra at naae det høie Maal, hvortil de julede, det var Lyden ved deres Beskrævelse i det Høie, og den deraf flydende Mangel paa Kraft til den største Helte-Gierning, som dog maatte søges, for Mennesket kan blive Gudeerne ligg; den at overvinde sig selv, og Pkibijs udforde kun, som Grækerne selv anmærkede, hvad alt Homer havde svaaret.

Ved dette høie Maal maatte vi endnu et Diktum brødes; thi vel heret Tildoen, ligesaaet som Platos „Republik“ langt meer til Kirken og Skolen end til Statens Historie, men Steen-Giærdene paa Landens Ene-Mærker er en ny Opfindelse, som Dtiden ikke vilde misunde os, og selv de levende Hegn, som opstod blandt Grækerne og gjør dem Væne, kendte Man kun lidt til under den Trojanfs Krig, da Kting endnu laae i Fællefskab. Det er, paa anden Dansk, at naar Kirke, Stat og Skole er mere flaaet i levende Verel-Bistning, da er det forskenede Kommer, som Landen har forladt, og at fremferat et Folks Vibel eller Gude-Vog samler sig under Et. At nu de Homeriske Digte var Grækerne's Bibel, ses manstke klart deraf, at Strabo lægger dem til Grund for sin

